

17 Αυγούστου 2017

Η πατερική διάκριση και άσκηση ως διέξοδος στην σημερινή πολυπλοκότητα και τον καταναλωτισμό

Ορθοδοξία / Ποιμαντική

Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός

(Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=166037>)

Όλες οι παραπάνω ποιμαντικές οι οποίες καταγράφηκαν στα προηγούμενα μέρη της παρούσας μελέτης, πρέπει να υλοποιούνται πάντα με επίγνωση της πολυπλοκότητας του φαινομένου της οικονομικής κρίσης και της σύνθετης διευρυμένης κοινωνικής πραγματικότητας, που προκάλεσε αμφιλεγόμενους κοινωνικούς μετασχηματισμούς και επίμαχες κοινωνικές αλλαγές (Tsironis, 2013, σ.49).

Σ' αυτό το ιδιόμορφο κοινωνικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε, πρόσωπα και συλλογικότητες μοιράζονται διαφορετικά μερίδια ευθύνης στο τελικό αποτέλεσμα που προέκυψε, όχι μόνο σε μία χώρα αλλά σε πλήθος χωρών όλης της ευρωπαϊκής ένωσης. Έτσι, πέραν των ευρωπαίων πολιτών του νότου, που επιδόθηκαν σε άμετρη υπερκατανάλωση υλικών αγαθών με φρενήρη ρυθμό (Tsironis, 2013, σσ. 55-57), πρέπει εξίσου να διερευνηθούν και άλλες μεταβλητές της σύνθετης κοινωνικής πραγματικότητας. Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, που οδήγησε σε προοδευτική αλληλεξάρτηση των αγορών των χωρών - μελών αυτού του κοινωνικού πλαισίου, ο συστημικός τρόπος λειτουργίας τους, η σχέση του πληθωρισμού και των γεωπολιτικών συμφερόντων, οι κοινωνικοπολιτικές ανισότητες και η εν γένει πολιτική που ακολουθήθηκε από την ευρωπαϊκή ένωση, η οποία ενθάρρυνε καταναλωτικά μοντέλα συμπεριφοράς, συνδιαμόρφωσαν, σύμφωνα με έγκυρους κοινωνικούς μελετητές, την εικόνα της κρίσης που τελικά προέκυψε (Tsironis, 2013, σσ. 52-54, 58-59).

Παρόλ' αυτά οι πνευματικοί ταγοί της Εκκλησίας καλούνται να προσπελάσουν όλες τις παραπάνω δυσχέρειες και να συνδράμουν με αποφασιστικότητα στην ανάληψη του εγχειρήματος. Είναι ενδεχομένως επόμενο ότι, όταν αλλάξουν οι άνθρωποι, θα μεταβληθούν και οι κοινωνικοί θεσμοί που αντανακλούν και εκφράζουν επιθυμητές ή αναγκαίες διακριτές κοινωνικές συμπεριφορές (Kirst -Ashman, 2010, σ.10). Έτσι

μόνο η παρακάτω παραδοχή, που διακήρυξε ο Γρηγόριος στα ποιήματά του και απέδειξε με την ασκητική ζωή του, θα αρχίσει να διαπλάθει μεταμορφωτικά τα μέλη της κοινωνίας και να διαμορφώνει ένα καινό ήθος: «Σε μένα όμως φτάνει το ψωμί, μ' ευχαριστεί το απλό προσφάγι, το πρόχειρο τραπέζι και το πιτό που με κρατάει νηφάλιο· αυτά είναι τα υπέροχα πλούτη για μένα και ο Χριστός που υψώνει πάντα το νου μου. Όχι εκτάσεις γόνιμης γης, κι ωραίοι δεντρόκηποι, ούτε κοπάδια βοδιών και παχιά μαλλιά από πρόβατα· ούτε μ' ευχαριστούν οι δούλοι, γενιά δική μου, που η τυραννία τους χώρισε η αρχαία και τους έδωσε όνομα διπλό, ευγενείς και δούλους, ενώ έχουν προέλθει από ένα υλικό, είτε χώμα είτε θεό[1]».

Χρειάζεται κόπος και αγώνας! Ιδού πεδίων δόξης λαμπρόν.....

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Parini, J. (2014). Poetry and the function of prayer. *Sewanee Review*, 1, 107-114.

Kirst-Ashman, K. K. (2010). *Human behavior in the macro social environment: An empowerment approach to understanding communities, organizations, and groups*. Belmont: Brooks Cole.

Sarup, M. (1996). *Identity, culture and the Postmodern World*. Edinburgh: University Press.

Schopenhauer, A. (2013). *Εγχειρίδιο πρακτικής σοφίας*. (Μτφρ. Δ. Υφαντής). Αθήνα: Ροές. Ανακτήθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2016, από <https://www.scribd.com/document/165675576/Αρθουρ-Σοπενχάουερ-Εγχειρίδιο-πρακτικής-σοφίας>.

Tsironis, C. (2013). Looking for the causes of economic crisis from an orthodox point of view. *Consilium Conferentiarum Episcoporum Europae*, σσ. 49-68.

Βαγιανός, Δ., Βέττας, Ν., Μεγήρ, Κ., (2010). *Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα: Μεταρρυθμίσεις και ευκαιρίες σε μία κρίσιμη συγκυρία*

. Ανακτήθηκε στις 23 Μαΐου 2015, από www.greekeconomistsforreform.com.

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (2014). *Το χρονικό της μεγάλης κρίσης. Η Τράπεζα της Ελλάδος 2008-2013*. Αθήνα: Τράπεζα της Ελλάδος.

Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος. (2010). *Η Εκκλησία απέναντι στη σύγχρονη κρίση*. Ανακτήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2012, από http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/anakoinothenta/pros_lao_2010.pdf.

π. Θερμός, Β. (2015). *Πριν από την κρίση ζούσαμε ιδιαίτερα υλιστικά...*. Ανακτήθηκε στις 11 Μαΐου 2016, από <https://www.pemptousia.gr/video/prin-apo-tin-krisi-zousame-idietera-ilstika/>.

π. Θερμός, Β. (2015, β). *Ανευθυνότητα και ατομικισμός: η κρίση αξιών προϋπήρξε της οικονομικής*. Ανακτήθηκε στις 11 Μαΐου 2016, από <https://www.pemptousia.gr/video/prin-apo-tin-krisi-zousame-idietera-ilstika/>.

π. Θερμός, Β. (2016). *Χρειαζόμαστε έναν άλλο Έλληνα, μία άλλη κοινωνία*. Ανακτήθηκε στις 11 Μαΐου 2016, από <https://www.pemptousia.gr/video/prin-apo-tin-krisi-zousame-idietera-ilstika/>.

Καλαϊτζόγλου, Σ. (2012). *Κρίση και ποίηση. Χανιώτικα Νέα*, Φ. 19-3-2012.

Λουγγής, Τ. (2003). *Η κοινωνία από την αρχαιότητα στον Μεσαίωνα. Βυζαντινό κράτος και κοινωνία: σύγχρονες κατευθύνσεις της έρευνας*. Εθνικό ίδρυμα ερευνών. (σ. 96). Αθήνα.

Μαντζαρίδης, Γ. (1991). *Χριστιανική Ηθική*. Θεσσαλονίκη:Πουρναρά.

Μαντζαρίδης, Γ. (2014). Ο τόκος κατά τους Πατέρες της Εκκλησίας. *Σύναξη* 129, σσ. 29-40.

Μαράς, Α. (2014). Η θρησκευτική ποίηση και ο Γρηγόριος Θεολόγος. Προβληματισμοί εθνικοί και θρησκευτικοί επίκαιροι γ'. Χριστιανική Μακεδονία. Η ενδοχώρα της στον κόσμο της Ορθοδοξίας της χερσονήσου του Αίμου. *Ίδρυμα εθνικού και θρησκευτικού προβληματισμού* (σσ. 435-436). Θεσσαλονίκη.

π. Μεταλληνός, Γ. (1990). *Ενορία: Ο Χριστός εν τω μέσω ημών*. Αθήνα: Αποστολική Διακονία.

Παπαδόπουλος, Χ. (1991). *Μιλάει ο Γρηγόριος ο Θεολόγος*. Αθήνα: Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Ταμουραντζής, Α. (2013). Παράγοντες χαμηλής Ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Οικονομίας, 1980-2010. *Οικονομικά Χρονικά*, 3, σ. 59.

π. Φλορόφσκυ, Γ. (2009). *Οι Ανατολικοί Πατέρες του 4ου αιώνα*. (Μτφρ. Π. Πάλλης). Θεσσαλονίκη: Πουρναρά. Ανακτήθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2016, από <https://fdathanasiou.wordpress.com/2012/01/24/o-βίος-του-αγίου-γρηγορίου-του-θεολόγο/>.

Χρήστου, Π. (1989). *Ελληνική Πατρολογία*. τ. Δ'. *Περίοδος θεολογικής ακμής: Δ' και Ε' αιώνες*. Θεσσαλονίκη: Κυρομάνος.

[1] Γρηγορίου Θεολόγου, Βίβλος Β', ἔπη ἱστορικά, τ. Α', ποιήμα Α' περὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν, PG 37, 975-976. Βλ. σχ. Ε.Π.Ε., τ. 10, 73-82, σ. 17:

«.....Αὐτὰρ ἔμοιγε

Μάζα φίλη, γλυκὺ δ' ὄψον, ἄλες, σχεδίη δὲ τράπεζα·
Νηφάλιον δ' ἐπὶ τοῖσιν ὕδωρ ποτόν· οὗτος ἄριστος
Πλοῦτος ἐμοὶ, καὶ Χριστὸς ἐμὸν νόον αἰὲν ἀείρων.
Οὐ γῆς πυροφόρου γυῖαι, καὶ ἄλσεα καλὰ,
Οὐδὲ βοῶν ἀγέλαι, καὶ πώεα πίονα μήλων,
Οὐδὲ φίλοι θεράποντες, ἐμὸν γένος, οὓς ῥα τυραννίς
Ἔσχισεν ἀρχαίη, καὶ οὖνομα θήκατο δισσὸν
Εὐγενέας δμῶάς τε, μιῆς χθονὸς ἐκγεγαῶτας,
Ἴη χθονὸς, ἠὲ Θεοῖο.».

<http://bit.ly/2vKGP2R>